

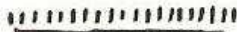
DE RAAKLIJN

Vereniging voor kwaliteit van de leefomgeving te Belsele
Sekretariaat : Belseledorp 118, 9111 Belsele, 03/772 49 82
PCR : 000-1527999-55

DE RAAKLIJN KATERN - jaargang 2, nr. 7
bijlage bij : 't Groene Waasland nr. 80 - mei 1994
v.u. : Fred Van Remoortel, Sinaai

DE BEZEKOEK
Voorstellen ter bescherming van de zandstuifrug

DE EERSTE JAARGANG IS VOORBIJ...

Eén jaargang **De Raaklijn** katernen en -werking is voorbij. Met dit nummer ontvang je het begin van de tweede jaargang. Tegelijk vragen we, om je lidmaatschap nog deze maand mei te hernieuwen. Sommigen hebben dit reeds gedaan. Zij mogen deze vraag als onbestaand beschouwen. Bijgevoegd overschrijvingsformulier maakt het je gemakkelijker. Je kan beginnen bij 250 fr., enzovoort.

Doen dus.

Voor **De Raaklijn** is dit een eerste vuurproef : hoeveel leden zullen hun lidmaatschap vernieuwen en hoeveel nieuwe leden dienen zich aan ? Aan jou het woord.

Om niet al te veel aan inteelt te moeten doen hebben wij opnieuw de folder '**De Raaklijn Een kennismaking ...**' verspreid in Belsele. Wij voegen deze folder hier aan toe, zodat je weet wat wij aanrichten. Wellicht ontving je dezelfde folder nogmaals in je bus : deze laatste mag je doorgeven inklusief de nodige aanbevelingen.

Waarvoor dank.

De themathiek van de 'kwaliteit van de leefomgeving' lijkt ons de goede keuze te zijn. Daarom gaan we voort in deze richting. Wie de achteropliggende werking van **De Raaklijn** over deze thematiek overschouwt, zal beslist wat aan te merken hebben. Mogen wij je voor zijn : de biologische en ekologische aspecten komen te weinig aan de orde. De plaats is open om dit in te vullen. Wij kijken er naar uit wie dit invult.

In dit nummer besteden wij veel aandacht aan **DE BEZEKOEK**. Een parel van een plek, met bedreigingen door bewoning, kappingen, gemotoriseerd leven, fragmentatie van de ruimte en andere. Omdat de stad hieraan wil werken, zien wij ons genoodzaakt een bijdrage te leveren. Tijdens een informatieavond op 18 april, belegd door het stadsbestuur, heeft **De Raaklijn** enige voorstellen geformuleerd. Wij brengen je het verhaal in deze katern.

DE BEZEKOEK

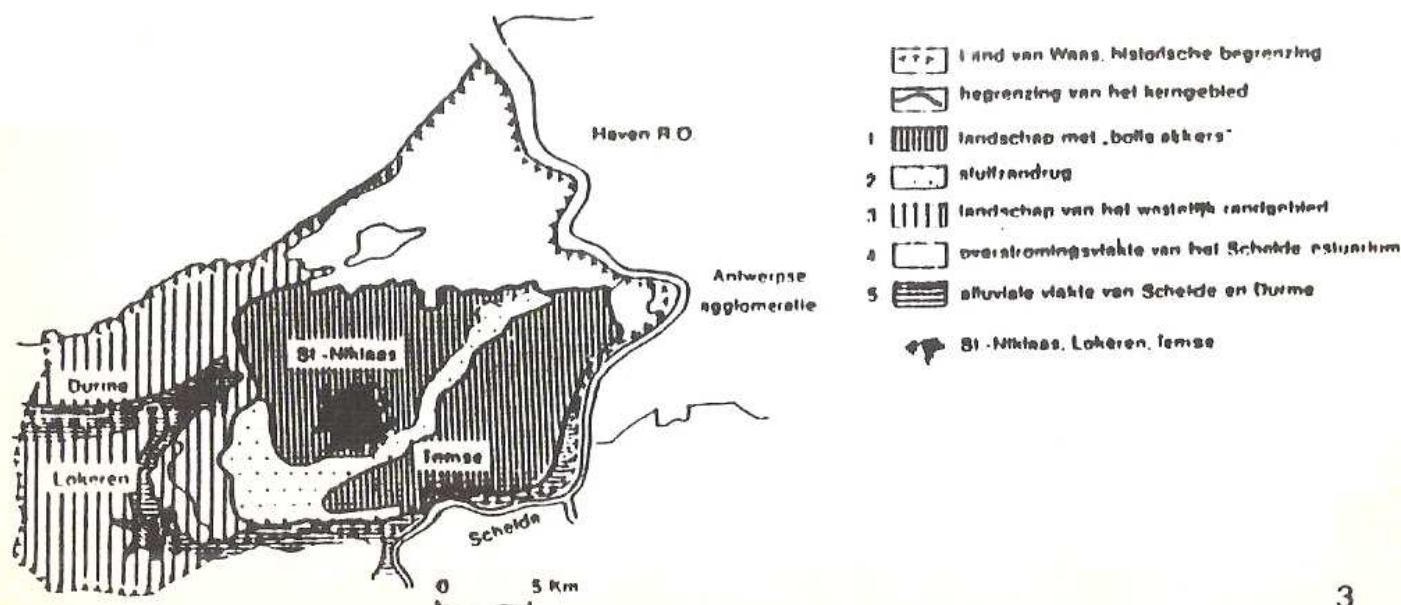
Het stadsbestuur heeft de intentie om DE BEZEKOEK beter te gaan beschermen zodat de bestaande fauna en flora er rijker wordt. De Raaklijn is zich bewust van het belang van deze unieke zandrug. Daarom formuleert zij volgende voorstellen.

Ontstaan en situering van de zandrug

Zo'n miljoen jaar geleden werd zand afgezet op het dikke pakket klei, dat zich onder het Waasland bevindt. Vanaf zo'n 10 000 jaar geleden is het zand verder gaan verstuiven en door be"werking verder afgevlakt. Waar het zandpakket voldoende dik is groeide eertijds loofbos. Het werd vervangen door naaldbos, restjes heide, schraal grasland en weiland. De bodem van De Bezekoek bestaat vooral uit 'zeer droge zandgronden met duidelijke humus en/of ijzer B horizont'. Deze bodemsoort komt ook voor aan beide zijden van de Koutermolenstraat buiten de bebouwde kom (volgens verkeersborden) en ook aan beide zijden van de Belselebeek ter hoogte van de Kouterstraat, zeg maar tot aan het Roggeveld. Zie kaartblad 41E van de Bodemkaart van België, 1990.

Waar de kleilaag ondiep zit krijgt men moerassige depressies waaring de beken stromen richting noordwest en waar het kwelwater uitsijpelt, dit is water dat meer oostelijk als regenwater gevallen is.

Onderstaand kaartje van het Waasland geeft duidelijk weer waar de stuifzandrug zich tussen Temse en Sint-Niklaas bevindt, als noordwestelijke flank van de Wase cuesta, en hoe hij overgaat in een groot gebied, het zogenaamd vliegveld te Waasmunster om te eindigen pal westwaarts van Sint-Niklaas, dit is de Bezekoek. Verderop naar Sinaai en Puivelde verandert het land in de 'alluviale vlakte van Schelde en Durme'. De polder is genoegzaam bekend. Groot Sint-Niklaas heeft bijgevolg slechts één restant van deze stuifzandrug dat nog redelijk intact aanwezig is : De Bezekoek. Reden genoeg om dit onderdeel als element van de natuurlijke hoofdstructuur te bewaren en te versterken.

Elementen van belang in deze zandrug

- *Landschappelijk is hij goed typerend, hij draagt nog vrij veel bos, bos dat wel bedreigd wordt door kappingen en zognemaande weekeindverblijven.
- *Bodemkundig bestaat hij uit zeer droge zandgronden. Door maïskultuur wordt deze bedreigd. Is er nog wel 'arme zandgrond' te vinden?
- *Ekologisch is de soortenrijkdom frappant. Men kent de bossen en bosgemeenschappen, schrale graslanden en bermen, weide- en akkerlanden, oevervegetaties, houtkanten met vaak niet algemeen verspreide planten- en diersoorten.
- *Vele beekjes als bijzonder facet : met vrij zuiver water door de ondergrondse filtering in de zandlagen.

Waarom voldoet de huidige situatie niet ?

De omgeving straalt rust uit die vroeger in het Waasland alom voelbaar was. Er is nauwelijks openbare verlichting, wat vrij uniek is in dit land. Men treft er een landschap aan met contrasten : enerzijds bebost en anderzijds het open land met vergezicht. De bolle akkers zijn hier nog net aanwezig, vooraleer het land helemaal vlak wordt in de polder. Vanuit de Kouterstraat kan men dit alles beleven : aan de zuidzijde open, aan de noordzijde door het donkere bos. Al deze eigenschappen trekken de mensen aan, wandelend, met de fiets of te paard genieten van de omgeving.

Daartegenover staat het steeds uitbreidend woongebied en een toenemende verkeerstroom. De Kouterstraat en de Koutermolenstraat worden gebruikt als sluiproute. Daardoor worden de bermen gewoon stuk gereden. Zwerfvuil, olie, luchtvervuiling, onveiligheid voor overstekend wild en zwakke weggebruikers en rustverstoring behoren tot de grote negatieve trends. Dit kan niet langer.

Het gewestplan is een goed plan, alleen de spelers deugen niet. Het gebied voor verblijfsrecreatie is deels woongebied geworden : opvallend waren de verkiezingsbordjes die er eertijds in enkele voortuinen pronkten, als tekenen van een rotte politiek -die van het dienstbetoon. Op het kaartblad is De Bezekoek bestemd als :

- bosgebieden;
- agrarische gebieden, die tegelijk landschappelijk waardevol zijn;
- een smalle strook gebied voor verblijfsrecreatie;
- een heel klein woongebiedje;
- een klein reservaatgebiedje.

De interpretatie van deze bestemmingen is niet vanuit een kwaliteitsdenken :

- een boerderij is neergezet, middenin het open landschap;
- een reeks huisjes worden doorlopend bewoond, waar het niet mag;
- een deel bos werd gekapt;
- een reeks buitenverblijven staan in het bosgebied;
- het is een kultuurlandschap met natuurlijke elementen.

Alweer verkeer(d)

Als test deden we enkele steekproef-verkeerstellingen. Tussen halfacht en halfnegen 's morgens telden we 69 auto's die in en uit de Koutermolenstraat reden, van/naar de Kouterstraat. Op een namiddag tussen twee en drie telden we 20 voertuigen. Tijdens een latere telling telden we 34 auto's die allemaal uit de richting Roggeveld kwamen.

Besluit, de Kouterstraat is een sluiproute, terwijl het lokaal verkeer erg beperkt lijkt. Gezien dit beperkt lokaal verkeer kan de Kouterstraat en de Koutermolenstraat gerust van doorgaand verkeer verlost worden. Indien nu niets wordt gedaan aan dit doorgaand verkeer, dan zullen beide straten uitgroeien tot de zoveelste verkeersas, zonder dat buurt en beleid er greep op hebben. De straten zijn vrij recht en smal, zodat hoge snelheden en de overige weggebruikers én de omgeving bedreigen.

De Bezekoek is in feite de long van Sint-Niklaas. Het gebied is nauwelijks bewoond en het is op een aanvaardbare manier gespaard gebleven van de oprukkende woning- en landbouw. De rekreatie, die rustiger kan verlopen, moet vooral de bewoners uit de omgeving en okkasionele groepen natuurliefhebbers aantrekken. Het is niet de bedoeling het rekreatieve te gaan promoten. Hoofdzaak is de natuurontwikkeling en de bescherming van de stuifzandrug.

Wat stelt de Raaklijn voor ?

De voorstellen van de stad zijn onbetwistbaar positief. Zij wil de Goudenleeuwstraat herinrichten met as-verschuivingen om de snelheid te minderen. Bovendien zou zij de Kouterstraat afsluiten voor doorgaand autoverkeer tussen Gouden Leeuwstraat en Sinaai-weg.

In aanvulling hierop deed De Raaklijn volgende voorstellen. De Kouterstraat volledig verkeersarm maken van Gouden Leeuwstraat tot Roggeveld door er op enkele punten een doodlopende straat van te maken. Zie het kaartje. Met de extra ingrepen ontstaat een veel groter gebied met veel meer wandelmogelijkheden op aaneensluitende trajekten en met meer varianten. Het valleigebied van de Belselebeek wordt aan de stuifzandrug toegevoegd.

Het is duidelijk dat het gebied echt milieuvriendelijker wordt. Het aantal trajekten voor wandelaars en fietsers langs veilige, rustige wegen en paden wordt aanzienlijk groter. De verkeerstechnische ingrepen moeten doorwerken naar de natuurontwikkeling toe : de herwaardering en de heroriëntering van het bos en de uiteindelijke bescherming van de voedselarme stuifzandrug. De voorstellen moeten passen in een groter plan om deze bescherming effectief door te voeren. Bijvoorbeeld de natuurlijke hoofdtruktuur en het gemeentelijk structuurplan.

Wat zijn de gevolgen voor de bewoners ?

Het spreekt voor zich dat de toegang tot de eigendommen onbelemmed en verzekerd moet blijven. Daar het aantal bewoners erg beperkt is, lijkt ons een goede oplossing perfect mogelijk. Wij pleiten er ook voor, dat de toegang voor landbouwvoertuigen , hulp en huisvuilophaling mogelijk blijft.

- Koutermolenstraat : voor deze bewoners verandert er niets, alleen de toegang met voertuigen komend van de Kouterstraat vervalt, deze straat wordt 'woonerf';
- Kouterstraat, deel Gouden Leeustraart tot Ransbeek : voertuigen kunnen alleen via de Goudenleeuwstraat dit deel bereiken;
- Kouterstraat, deel Ransbeek tot en met erf Rossaert en Sinaaiwegel tot net vor de bedeweg : bereikbaar vanuit de Koutermolenstraat;
- Kouterstraat, deel Roggeveld tot en met erf Rossaert : bereikbaar vanuit de Hooimansstraat;
- Sinaaiwegel, deel bedeweg tot Burmstraat : bereikbaar vanuit Burmstraat.

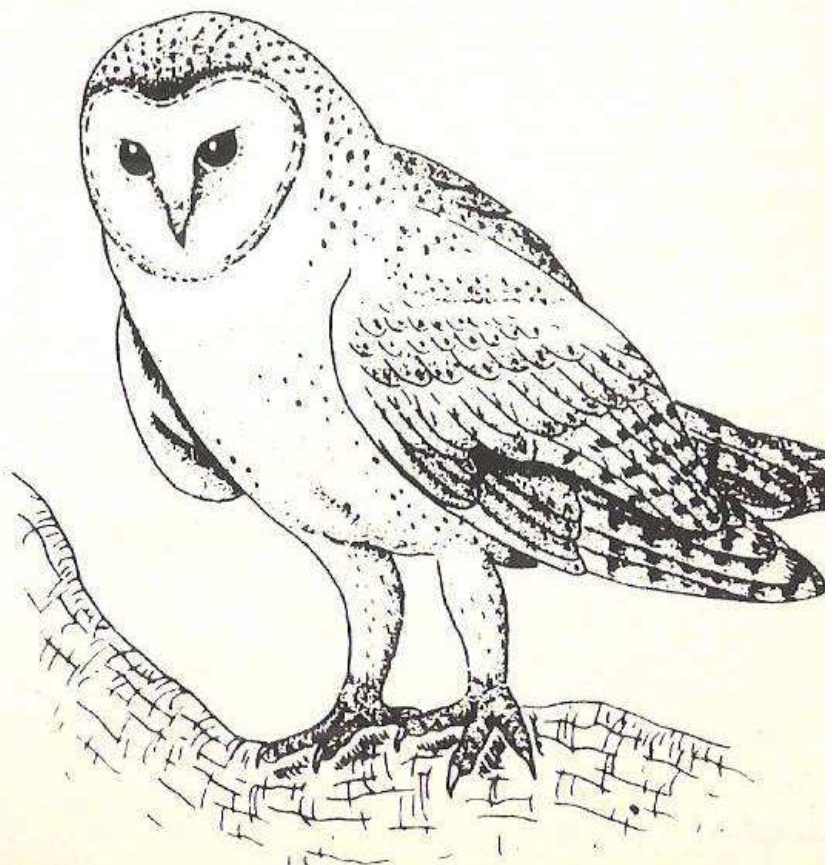
Landbouwer Rossaert behoud toegang tot zijn erf vanuit beide richtingen, hij kan links of rechts gebruik blijven maken van de straat.

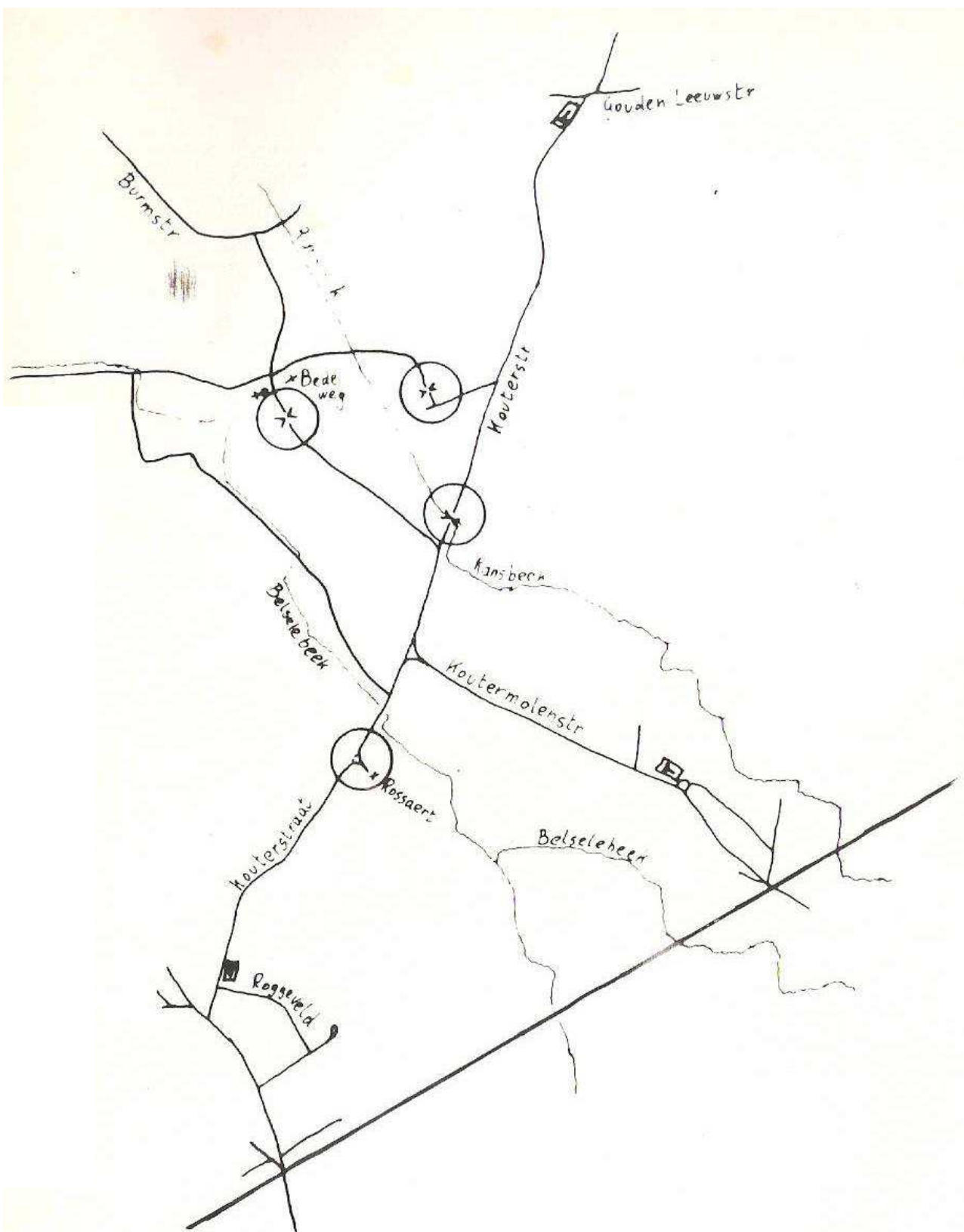
Fietsers en voetgangers kunnen overal passeren.

Ten slotte

Wil De Raaklijn actief dit projekt steunen en niet alle verantwoordelijkheid naar de stad toe schuiven. Indien dit projekt realiseerbaar lijkt, dan verbinden wij ons tot :

- het uitwerken van een wandelbrochure, met uitleg over trajekten en omgeving, fauna en flora; brochure die gratis ter beschikking wordt gesteld;
- merken van de wandelroutes.

Voorstellen maatregelen korte termijn :

- borden 'doodlopende straat' (uitgez. voetgangers/fieters)
- afsluiten met paaltjes, brugversmallung e.d.
- afsluiten voor inrit, die tweezijdig toegankelijk blijft

Dagorde

De Raaklijn vergadert telkens om 20 uur in het vergaderzaaltje achteraan links in het cafetaria van De Klavers : 16 mei, 20 juni

7 tot 15 mei 1994

